

Rektor i Vasa, Lisbeth Fagerströms inskriftionstal den 6 september 2023

Ärade kansler och rektor och ledning för ÅA, bästa studeranden, alla goda kolleger och vänner av Åbo Akademi

Jag vill hälsa er alla varmt välkomna till årets inskriftionshögtid och även till ett nytt studieår med nya möjligheter. Ett speciellt välkommen riktar jag till dig som är ny studeranden eller nyanställd här hos oss på det havsnära ÅA i Vasa.

It is a great pleasure for me to wish you all, new students, colleagues, and friends of ÅAU a warm welcome to Vaasa. We are honored that you have chosen our university for your studies, and we will try our best to meet your expectations regarding the new academic year and your education.

ÅA firade sitt 100 års jubileum 2018, så i år kan vi fira 105 år av akademisk verksamhet som har präglats och ännu präglas av högklassig utbildning och innovativ forskning. Verksamheten här i Vasa har också en ganska lång historia, nu i höst är det 49 år sedan lärarutbildningen startade. Så nu har den av rektor Mikael utsedda jubileumskommitten stor aktivitet i kulisserna med att planera vårt kommande 50 års jubileum som kommer att uppmärksammas och firas under hela 2024. Målsättningen med jubileumsåret är att vi internt har möjlighet att på olika sätt tillsammans fira 50 år av värdefull verksamhet samt att stärka synligheten i vår region och i Svenskfinland med olika samverkan aktiviteter. Vi kommer under hela år att ordna tillfällen där vi presentera vår utbildning och forskning för befolkningen samt för centrala samarbets- och samverkanpartners. Samhörighet och gemenskap i studieliv och på arbetsplatser är viktiga förutsättningar för vår trivsel och studie- och arbetsmotivation. Jubileumsårets aktiviteter kan ännu stärka den goda samhörighet som vi, både studeranden och personal, har här i Vasa.

We are now planning our 50th anniversary, which will be celebrated throughout 2024. The goal of the anniversary year is to have the opportunity to celebrate 50 years of valuable activities in various ways, and to strengthen our visibility in the region and in Swedish-speaking Finland with various collaborative activities. During the year, we will publish a commemorative publication that will hopefully, in a nice way, present glimpses of our history and the current wide range of higher education and research that we offer here at ÅAU in Vaasa.

Jag hoppas verkligen att många från personalen och även Studentkåren och Pedavoces har intresse och möjlighet att bidra till den jubileumsskrift som vi kommer att sammanställa under hösten. Tillsammans ska vi samla våra goda minnen till en intressant helhet men också stärka vårt brand genom att presentera dagens verksamhet och vad vi kan erbjuda i form av utbildning och forskning för att garantera och utveckla viktiga samhällsfunktioner som skola, välfärd, demokrati och näringsliv. Vi har ett ansvar för att bidra till ett gott liv på svenska i Finland, men vårt ansvar stannar inte där. ÅA ger ett unikt bidrag till utvecklingen både nationellt, Nordiskt och internationellt med vår utbildning och forskning.

ÅA i Vasa har haft en mycket positiv utveckling vad gäller forskning under de senaste fem åren. Under 2022 överskred Fakulteten för pedagogik och välfärd resultatmålen för doktorsexamina från 11 till 13. Ett annat exempel är ökningen av vetenskapliga publikationer på FPV, statsvetenskapen och tekniken i Vasa. We had a very positive development in terms of research during the last five years, e.g., the number of scientific publications has increased from 112 till 183, that is 61% increase and increased external research funding by 45%, from 3,4 milj to 5 milj euros.

En eloge till er alla som fått finansiering och ett stort tack till alla våra viktiga samarbetspartners, stiftelser och donatorer som gjort detta möjligt.

Fakulteten för pedagogik och välfärd inledde terminen i år med en verkligt lyckad kick-off för personalen den 16 augusti. Vi fick då tid och möjlighet att diskutera vår verksamhet i grupper. Ett nyckelord som för mig steg fram från våra diskussioner var MÅNGFALD. I diskussionerna efterfrågades mera mångfald, att mångfalden kunde bli en resurs för oss, att vi kunde bli bättre på mångfald.

Vad är då mångfald? Mångfald handlar om likheter och olikheter, till exempel vad gäller kön, ålder, etnisk bakgrund, religion, funktionsvariationer och sexuell läggning. Mångfald handlar också om vilken utbildning vi har, arbetslivserfarenheter, vårt sätt att tänka och sätt att lösa problem. Forskning om mångfald har visat att det finns ett samband mellan mångfald och organisationens framgång. En ”synlig” mångfald som kön, etnicitet och ålder lär ha en positiv inverkan på hur man lyssnar på varandra och delar med sig av information och olika åsikter. Mångfald beskrivs som ett verktyg för ökat lärande, effektivitet och utveckling. Vår inställning till mångfald påverkar alltså våra verksamhetsresultat.

During the autumn kick-off, diversity became a key word for me. Research on diversity has shown that there is a correlation between diversity and the success of the organization. In the Vaasa region, about 120 nationalities are represented, and more than 100 different languages are spoken.

Behöver vi då mera mångfald? Det är kanske lite svårt att förstå då vi ser omkring oss här på ÅA. Men runt oss finns alltså en stor mångfald som vi kanske inte ser eller vill se.

Vi har ett konstverk från Stiftelsen Pro Artibus installerat på Academills innergård som är designat av konstnären **Albert Braun** och som installerades 2008. Konstverket består av 69 röda traktorsäten som är fastsvetsade vid varandra i cirklar. För mig så föreställer Konstverket **Parabolarenan** Mångfald. Tänk dig 69 personer med olika etnisk bakgrund, alltså olika historia, språk och kultur sittande i Parabolarenan. Nåja, kanske det inte fungerar helt bra i verkligheten. Vissa hamnar med huvudet neråt så de måste bindas fast...kanske det kan beskriva hur svårt det kan kännas att bli integrerad och accepterad i en ny kultur. Hur man än försöker så upplever man sig upp och nervänd, på fel ställe, icke-accepterad, icke-bekräftad...

Minority research is one of our university's research profiles, is currently extremely important. According to our assistant professor **Emmanuel Acquah**, structural racism and visible racism are a daily problem (interview published in Vasabladet 2.9). This is something that the current government says it wants to change. Also, we at ÅAU must work with these issues and prepare our students for a more inclusive workplace and society.

I statsrådets meddelande om främjande av likabehandling, jämställdhet och icke-diskriminering är ett åtgärdsområde fostran och utbildningssystemet. Vi har alltså ett specifikt ansvar för att jobba mot rasism och för likabehandling och icke-diskriminering. Hur kan vi och hur kan hela Finland bli mera öppen för den rikedom som en kulturell mångfald kan innebära? I den diskussionen blir grundläggande värderingar som varje människans okränkbarhet, unikheter och värde helt centrala. Alla våra utbildningslinjer står nu inför ett viktigt uppdrag, dvs att förbereda ex blivande lärare, välfärdsexperter, media och demokratiexperter på att kunna motverka både synlig och strukturell rasism och att ge verktyg för en positiv framtida utveckling av mångfaldens alla dimensioner.

Finally, I would like to wish you all interesting and rewarding studies, and a great work year ahead, with many valuable meetings and discussions.

Nu ger jag över ordet till vår rektor **Mikael Lindfelt**, som säkert vill inspirera oss alla för både studier och jobb på ÅA.